RIKOSSEURAAMUSLAITOS

Brottspåföljdscentralen i Mellanfinland

Ordningsstadga för Vasa fängelse

Gäller fr.o.m. den 6 januari 2025

Ordningsstadga för Vasa fängelse

Innehåll

1 § Allmänt ... 3
2 § Att röra sig inom fängelseområdet ... 3
3 § Klädsel på fängelseområdet ... 3
4 § Låsning av lokalerna och närvarokontroll ... 3
5 § Arbetsdrift, sysselsättning och fritidsaktiviteter ... 4
6 § Inköp i kiosken ... 5
7 § Besök ... 5
7.1 § Övervakade besök ... 5
7.2 § Besök av barn ... 6
7.3 § Oövervakade besök ... 6
7.4 § Kontakter via videolänk ... 6
7.5 § Att ta emot varor i samband med besök ... 7
8 § Telefoni ... 7
9 § Att skicka post ... 8
10 § Rökning och renlighet ... 8
11 § Innehav av egendom ... 9
11.1 § Föremål och ämnen vars innehav kan förvägras ... 9
11.2 § Andra omständigheter som är relevanta för innehav av föremål och ämnen ... 11
12 § Avdelningarna i fängelset ... 11
13 § Användning alkohol och droger samt läkemedel ... 14
14 § Ikraftträdande ... 15

1 § Allmänt

Ordningsstadgan innehåller föreskrifter om hur man får röra sig på fängelseområdet, när lokalerna hålls låsta, om avdelningar, besök och telefonsamtal och fritidssysselsättningar, vilka ämnen och föremål man får inneha och om andra liknande saker som har att göra med hur ordningen ska upprätthållas och aktiviteter anordnas i fängelset. Föreskrifterna i ordningsstadgan är mer ingående än bestämmelserna i fängelselagen och häktningslagen och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av dem.

Fångarna är skyldiga att iaktta fängelsets ordningsstadga. Fången som bryter mot ordningsstadgan kan påföras disciplinstraff, om det i ordningsstadgan uttryckligen stipuleras att förseelsen kan leda till disciplinstraff.

Disciplinstraff kan även påföras fången som underlåter att följa en uppmaning eller order som en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten ger inom ramen för sin behörighet i syfte att upprätthålla ordningen eller säkerheten i fängelset.

2 § Att röra sig inom fängelseområdet

Fångarna får röra sig och vistas på sin anvisade verksamhets- och arbetsplats, på sina egna boendeavdelningar och på platser som anvisats för utomhusvistelse, måltider och fritid, vid tider som framgår av avdelningens dagordning.

I andra delar av fängelset eller på dess område är det förbjudet att röra sig utan tillstånd. Disciplinstraff kan påföras för brott mot denna bestämmelse.

3 § Klädsel på fängelseområdet

Fångarna ska vara korrekt klädda på fängelseområdet. Disciplinstraff kan påföras för brott mot denna bestämmelse.

4 § Låsning av lokalerna och närvarokontroll

Celldörrarna hålls låsta vid tider som är bestämda i dagordningen.

När avdelningen stängs ska fångarna befinna sig i sina egna celler eller på annan plats som anvisats för närvarokontroll. Närvarokontroll utförs så att dörren till cellen öppnas och konditionen och hälsotillståndet hos varje fånge som bor i cellen kan observeras visuellt. Vid behov ska en separat diskussion föras med fången. I samband med närvarokontrollerna kan personalen uppmana fången att stå upp med ansiktet mot den som genomför kontrollen. Tidpunkterna för närvarokontroll är fastställda i dagordningen.

Om boendeavdelningen är öppen när närvarokontroll äger rum, ska fångarna gå till den plats på sin egen boendeavdelning som personalen anvisat.

Fångarna är skyldiga att stänga och låsa dörren till sin cell när de lämnar cellen. Det är förbjudet att öppna och/eller stänga säkerhetsreglarna på celldörrarna.

En fånge som utan godtagbar orsak inte befinner sig i sin cell eller på en annan plats där han eller hon instruerats att vara under närvarokontroll kan påföras disciplinstraff.

5 § Arbetsdrift, sysselsättning och fritidsaktiviteter

Fängelset har arbetsplatser för fångar i packeriet och måleriet och i andra arbeten i verksamhetsbyggnaden. Dessutom finns det arbetsplatser ute i köket, på mottagningsavdelningen och rengöringsuppgifter på avdelningarna.

I fängelset har man möjlighet att bedriva grundskole- och gymnasiestudier samt ta grundexamen inom metallbranschen.

I fängelset genomförs missbrukarrehabilitering och olika utslussningsaktiviteter.

Som fritidsaktiviteter ordnas bl.a. motionering, möten med Finlands Röda Kors och andliga sammankomster i enlighet med veckoprogrammet.

Fångarna har tillgång till bibliotekstjänster i fängelset varje vecka. Närmare tidpunkter för användning av biblioteket framgår av avdelningens dagordning. Avvikande tider anslås separat.

6 § Inköp i kiosken

Fångarnas inköp från kiosken sköts med beställningslistor. Beställda varor ska hämtas från entréhallen till matsalen. Fångarna betalar med sina betalkort via betalterminalen. Närmare tider framgår av dagordningen.

De som är underställda observation eller observation i isolering får inte själva gå och handla i anstaltsbutiken.

7 § Besök

7.1 § Övervakade besök

Besök till manliga fångar ordnas lördagar kl. 12.00–12.45, 13.00–13.45 och 14.00–14.45. Besök till kvinnliga fångar på söndagar kl. 11.00–11.45. På lätthelgdagar, julafton och midsommarafton ordnas inga besök. Fångarna ska på förhand boka tid för ett besök med brottspåföljdschefen för bostadsavdelningen senast kl. 18.00 torsdagen före veckoslutet. Besökstiderna utdelas i den ordning som anmälningarna kommit in. Fången meddelar besökaren tidpunkten för besöket.

Vid ett besök kan fången ta emot sin egen maka eller make och barn som tillhör samma hushåll eller upp till två (2) andra besökare. Besökarna måste infinna sig i tid, sent ankomna besökare släpps inte in.

Vid besök gäller följande villkor:

Besökaren och fången får inte ha med sig anteckningsmaterial eller förmedla skriftliga meddelanden utan personalens tillstånd.

Fången och besökaren får inte röra vid varandra under besöket.

Ifall fången bryter mot de ordningsstadgeenliga besöksvillkoren kan fången påföras disciplinstraff.

7.2 § Besök av barn

Fången kan beviljas tillstånd att ta emot besök av barn under 15 år i en lokal som lämpar sig för ändamålet, om besöket är nödvändigt för att bevara kontakten mellan fången och barnet och besöket inte står i strid med barnets bästa. Kontakt genom internetuppkoppling sker under övervakning.

Ansökningsblanketten fås av specialhandledaren, och den också returneras till denne.

Övervakat besök av barn kan ordnas på söndagar kl. 12.00–12.45 och 13.00–13.45. Andra tider kan övervägas från fall till fall utifrån barnet bästa.

7.3 § Oövervakade besök

Ansökningsblanketter för oövervakat besök fås av specialhandledaren, som de också ska lämna in till.

Besökstiderna är tisdagar kl. 16.15-18.30 och torsdagar kl. 12.30-15.30 samt lördagar och söndagar kl. 10.30-16.00.

7.4 § Kontakter via videolänk

Fångar kan beviljas tillstånd att använda en dator som är avsedd att användas av dem för att kommunicera med sina nära. Skriftlig begäran om tillstånd ska göras på separat blankett för varje enskild gång fången önskar använda datorn. Videokommunikation organiseras vid en tidpunkt som ska avtalas separat med handledaren.

Kontakt kan beviljas för 15, 30 eller 45 minuter åt gången, en gång i veckan, efter fångens önskan. Längre tillstånd på upp till en timme en gång i veckan kan beviljas sådana fångar vars familjemedlemmar inte alls kan komma och besöka dem i fängelset, till exempel för att de är bosatta utomlands eller av ett liknande skäl.

Vid kontakt via videolänk får fångarna inte ha med sig anteckningsmaterial eller förmedla skriftliga meddelanden utan personalens tillstånd. Fången får inte beröra utrustningen, det är väktaren som kopplar anslutningen på och av.

Fången kan påföras disciplinstraff för brott mot denna föreskrift och för att fången kontaktat eller försökt kontakta en person som inte är nämnd i tillståndsbeslutet.

7.5 § Att ta emot varor i samband med besök

En fånge får ta emot en ringa mängd av personliga tillhörigheter i samband med ett besök, dock inte under själva besöket. En ringa mängd innebär en plastpåse av normal storlek (30 liter) med varor, tidskrifter och böcker, dock högst 2 styck av varje sort. Vid bedömningen av arten och mängden av den egendom som ska tas emot beaktas de bestämmelser om innehav av egendom i paragrafen som gäller innehav av egendom (11 §) i ordningsstadgan samt förvaringslokalernas begränsade storlek och mängden egendom som fången redan har i sin besittning eller på lager.

Personalen kontrollerar varorna som överlämnas till fången. Varorna ska till sin art och mängd vara sådana att de kan granskas utan att söndra dem.

Fången får dessutom överlämna av sina tillhörigheter till besökarna. Varor som överlämnas ska anmälas på förhand till mottagningsavdelningen och besökaren ska lämna kvittens över att varorna har tagits emot.

8 § Telefoni

Telefonerna på avdelningarna är tillgängliga dagligen under de tider som framgår av 12 § Avdelningarna i fängelset i denna ordningsstadga. Antalet telefonsamtal begränsas av mängden tillgängliga telefonapparater och den disponibla tid som framgår av dagordningen. Efter prövning kan fångarna dessutom tillåtas att ringa samtal även på andra tider än de som står angivna i ordningsstadgan.

Varje fånge får personliga koder för telefon som är avsedda för strikt personligt bruk. Koderna får inte överlåtas till annan person.

Ett villkor för användningen av telefon är att fången på förhand meddelar personalen numren och personerna fången ska ringa upp på en blankett som är avsedd för ändamålet. Numren, som kan vara högst 20 till antalet, lagras i telefonisystemet.

Fången kan påföras disciplinstraff om fången lämnar felaktiga uppgifter om telefonnummer eller mottagare av samtal, överlåter sina personliga koder till någon annans förfogande eller själv använder en annans personliga koder.

9 § Att skicka post

En fånge som försöker ta eller ger till en annan fånge ett brev eller någon annan postförsändelse eller meddelande att ta förbi fängelsets postgranskning kan påföras disciplinstraff.

10 § Rökning och renlighet

Det är förbjudet att röka inne i fängelset. Det är förbjudet att inneha tobaksprodukter och tänddon annars än under promenader. Varje fånges rökdon förvaras i ett separat låst utrymme. Röka får man en gång om dagen i samband med promenaden. Under andra tider är det förbjudet att röka, även då när fångarna deltar i sysselsättningar. En fånge som handlar i strid med denna bestämmelse kan påföras disciplinstraff.

Fångarna får inte ställa om inredningen i cellen utan tillstånd av en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten. Varorna ska förvaras i skåp och andra förvaringsutrymmen. Att skada cellen och inredningen är förbjudet. Fången som skadar cellen eller inredningen kan påföras disciplinstraff.

Bilder, affischer och andra föremål får endast fästas på underlaget på väggen i bostadsrummet. Fångar som fäster dem någon annanstans i bostadsrummet kan påföras disciplinstraff.

Elektriska apparater ska vara avstängda när man lämnar cellen. Fångens egen elektriska utrustning och den fången fått av fängelset måste vara felfria, och detsamma gäller eluttagen. Disciplinstraff kan påföras den som haft sönder elektrisk utrustning och uttag.

11 § Innehav av egendom

11.1 § Föremål och ämnen vars innehav kan förvägras

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten i fängelselagen (respektive 5 kap. 1 § 1 mom. 1 punkten i häktningslagen) kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om föremålet eller ämnet äventyrar annans säkerhet. Sådana är förutom skjut- och eggslagvapen, tillhyggen, sprängämnen och gassprayer även bland annat aerosolpreparat som innehåller drivgas samt gifter. Till ämnen som medför fara räknas även kemikalier vars ämnesförening möjliggör tillverkning av sprängämnen, såsom hårfärger med väteperoxid.

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i fängelselagen (respektive 5 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i häktningslagen) kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om föremålet eller ämnet särskilt lämpar sig för skadegörelse på egendom. Sådana är bland annat redskap som kan användas för att ha sönder egendom.

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten i fängelselagen (respektive 5 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten i häktningslagen) kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om innehavet av föremålet eller ämnet med hänsyn till förhållandena i fängelset eller på fängelseavdelningen och graden av övervakning medför särskild olägenhet för den allmänna ordningen i fängelset. Sådana är bland annat:

1. Anordningar som kan användas för lagring av information. Hit hör bl.a. datorer, kameror, videokameror, MP3-spelare och vissa spelkonsoler. Förbjudna är också anordningar som innehåller hårddiskar och olika externminnen.
2. anordningar som möjliggör elektronisk kommunikation. Hit hör bl.a. datorer, mobiltelefoner och vissa spelkonsoler. Förbjudna är också föremål som används för att skapa en elektronisk förbindelse samt föremål vars användning har ett nära samband med anordningar som används vid elektronisk kommunikation.
3. Anläggningar som lämpar sig för att lyssna och följa myndigheternas radiokommunikation eller på annat sätt bevaka myndigheternas verksamhet. Hit hör bland annat radiotelefoner och detektorer för radiotrafik. Förbjudna är också kikare och andra optiska anordningar som kan användas för observation.

4. föremål som medför hälsomässig eller sanitär olägenhet eller ökad brandrisk. Sådana är bland annat utrustning för tatuering, djur och levande ljus.

5) Föremål som på annat sätt stör den allmänna ordningen i fängelset. Sådana är till exempel kampsportsutrustning, redskap som kan användas som hjälpmedel vid rymning, vapenimitationer samt föremål försedda med symboler för kriminella organisationer och grupperingar.

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 4 punkten i fängelselagen (respektive 5 kap. 1 § 1 mom. 4 punkten i häktningslagen) kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om föremålet eller ämnet inte kan granskas utan oskäligt besvär eller utan att det skadas. Hit hör bl.a. hygienartiklar och kosmetiska produkter, livsmedel, tobaksprodukter och tobakstillbehör som förs in i fängelset. Fången som tar med sig sådana produkter utanför anstalten, får dem inte till sin besittning vid återkomsten till anstalten. Föremål som överlämnas till fången i besittning ska vara sådana till sin konstruktion att de inte är ägnade att användas som gömmor för förbjudna föremål och ämnen.

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 5 punkten i fängelselagen (respektive 5 kap. 1 § 1 mom. 5 punkten i häktningslagen) kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om föremålet eller ämnet används eller det finns grundad anledning att misstänka att det kommer att användas som hjälpmedel vid brott. En sådan situation kan bland annat vara att fången skulle använda sig av en skrivmaskin som fången innehar för att förfalska handlingar och begå bedrägerier.

Enligt 9 kap. 1 § 1 mom. 6 punkten i fängelselagen (respektive 5 kap. 1 § 1 mom. 6 punkten i häktningslagen) kan innehav av ett föremål eller ämne förvägras, om fängelset har ställt motsvarande föremål till fångarnas förfogande. Sådana är bland annat föremål som hör till bostadsrummets utrustning samt andra föremål som fängelset anskaffat och ställt till fångarnas förfogande, ifall fången har en faktisk möjlighet att använda sig av föremålet.

Fången kan påföras disciplinstraff, om ovan nämnda föremål eller ämnen påträffas i fångens besittning.

11.2 § Andra omständigheter som är relevanta för innehav av föremål och ämnen

Fången kan endast få inneha en skälig mängd personliga tillhörigheter. Bruksföremål kan innehas upp till ett sådant antal att de går att förvara i förvaringsutrymmena i cellen på platser reserverade för dem.

För att en elektrisk anordning ska överlämnas till fången ska den vara typgodkänd (CE-märkt), den ska ha höljet intakt och vara försedd med ett identifikationsnummer.

Sigill som satts på ett föremål i samband med granskningen får inte avlägsnas eller skadas. En fånge som avlägsnar eller skadar sigillen kan påföras disciplinstraff.

Det är förbjudet att modifiera tillåtna föremål så att de bättre lämpar sig för våldsgärningar. Med detta avses till exempel att man tillverkar ett föremål som kan användas som tillhygge eller att man spetsar en tandborste. Fången kan påföras disciplinstraff, om dylika föremål påträffas i fångens besittning.

Fången kan påföras disciplinstraff för att fången försöker ta in otillåtna saker till fängelset utan att låta granska dem.

Fången tillåts inneha samtidigt upp till 100 exemplar diverse upptagningar och inspelningar (bl.a. cd, dvd, blu-ray-skivor och spelkonsoler), 10 böcker samt 20 tidningar och tidskrifter.

Bestämmelserna om innehav av egendom gäller inte föremål och ämnen som överlåtits till fångens besittning innan ordningsstadgan trädde i kraft. Om fången överförs till ett annat fängelse iakttas de bestämmelser om innehav som gäller i det mottagande fängelset vid tidpunkten för överföringen.

12 § Avdelningarna i fängelset

Avdelning med transportceller på våning I:
Fångarna får endast ha hos sig nödvändiga personliga tillhörigheter. Telefontid dagligen kl. 07.00-16.00 Tiden ska överenskommas med väktaren. Transportcellen för kvinnliga fångar finns i anslutning till kvinnoavdelningen.

Sluten avdelning på våning II:

Belägen i södra änden av våning II. På avdelningen finns en cell avsedd för dem som avtjänar disciplinstraff. De övriga cellerna är avsedda för häktade som hålls åtskilda med stöd av tvångsmedelslagen. Telefontiderna är vardagar kl. 07.00-16.15 samt lördagar och söndagar kl. 08.00-15.00 under de tider som cellerna är öppna, men tiden ska i alla fall överenskommas med väktaren separat.

Isoleringsavdelning:
Belägen i norra änden av våning II. Avdelningens celler kan tillfälligt användas som transportceller, om de ordinarie transportcellerna är fullbelagda eller om avskildhet för fångar som befinner sig i transportcellen påbjuder det. Beroende på skälen till isoleringen kan det vara restriktioner på vad fången tillåts få ha hos sig. Telefonsamtal avtalas separat med väktaren.

Bostadsavdelning på våning III (norra gaveln):
Avdelningen är avsedd för häktade. Telefontiderna är vardagar kl. 07.00-19.00 samt lördagar och söndagar kl. 08.00-15.00 medan cellerna hålls öppna.

Bostadsavdelning på våning III (södra gaveln):
Avdelningen är avsedd för dem som bor åtskilda på egen begäran. Telefonsamtal ska ringas medan avdelningen är öppen eller avtalas separat med väktaren.

Sluten avdelning på våning III (västra gaveln):
Avdelningen är avsedd för dem som bor åtskilda på egen begäran. Telefonsamtal ska ringas medan avdelningen är öppen eller avtalas separat med väktaren.

Finns det inga som ska hållas åtskilda enligt tvångsåtgärdslagen, får avdelningen användas för andra boendesändamål.

Bostadsavdelning på våning IV (norra gaveln):
Kontraktsavdelning. Telefontiderna är vardagar kl. 07.00-19.00 samt lördagar och söndagar kl. 08.00-15.00 medan cellerna hålls öppna.

Bostadsavdelning på våning IV (södra gaveln):
Avdelning för dömda fångar. Telefontiderna är vardagar kl. 07.00-19.00 samt lördagar och söndagar kl. 08.00-15.00 medan cellerna hålls öppna.

Under lunch kl. 11.00-12.15 har de som arbetar eller deltar i andra aktiviteter möjlighet att ringa samtal.

Bostadsavdelning på våning IV (västra gaveln):
Telefontiderna är vardagar kl. 07.00-19.00 samt lördagar och söndagar kl. 08.00-15.00.

Under lunch kl. 11.00-12.15 har de som arbetar eller deltar i andra aktiviteter möjlighet att ringa samtal.

Svenskspråkig avdelning fungerar vid behov i anslutning till varje avdelning.

Avdelning för kvinnor (sluten avdelning):
Avsedd för dem som hålls avskilda med stöd av tvångsmedelslagen. Telefontiderna ska överenskommas med väktaren.

Avdelning för kvinnor (avdelning för häktade):
Avdelningen är avsedd för häktade. Telefontiderna är vardagar kl. 07.00-19.00 samt lördagar och söndagar kl. 08.00-15.00 medan cellerna hålls öppna.

Avdelning för kvinnor (avdelning för dömda fångar):
Avdelningen är avsedd för dömda fångar. Telefontiderna är vardagar kl. 07.00-19.00 samt lördagar och söndagar kl. 08.00-15.00 medan cellerna hålls öppna.

13 § Användning alkohol och droger samt läkemedel

Disciplinstraff kan påföras för manipulering eller försök till manipulering av drogtest.

Fångarna får varken använda eller inneha läkemedel utan tillstånd av en läkare vid Enheten för hälso- och sjukvård för fångar. Läkemedel ska förvaras i dosetter avsedda för dem och i påsar eller andra originalförpackningar, och oanvända läkemedel ska lämnas tillbaka.
Fången får inte överlåta till en annan fånge mediciner ordinerade för fången själv.
Disciplinstraff kan påföras för brott mot dessa bestämmelser i ordningsstadgan.

14 § Ikraftträdande

Denna ordningsstadga träder i kraft den 6 januari 2025 och upphäver ordningsstadgan som trädde i kraft den 1 oktober 2024.

Helsingfors den 27 december 2024

Riitta Kari, direktör för ansvarsområdet för operativ verksamhet

Jani Kotoaro, jurist